

Vedrørende analysen 'Idrætsfaciliteter i Halsnæs Kommune'

Efter udgivelse af hovedrapport og afslutningsnotat er Halsnæs Kommune blevet opmærksomme på fejl i oplysninger vedrørende almindelige haller og små haller, som kommunen har leveret til Idrættens Analyseinstitut (Idan)/Center for Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC) ved Syddansk Universitet i forbindelse med analysen.

De fejlagtige oplysninger omhandler to faciliteter på henholdsvis Kregme Skole og Frederiksværk Gymnasium og HF.

Store gymnastiksal på Kregme Skole og hallen på Frederiksværk Gymnasium og HF var i hovedrapportens 1. udgave angivet som 'almindelig idrætshal på 800 kvm. eller derover'. Aktivitetsarealet i begge faciliteter er imidlertid under 800 kvm., og derfor skulle de to faciliteter have været opgjort som 'lille idrætshal'.

Idan/CISC har på foranledning af Halsnæs Kommune ajourført hovedrapporten med de nye oplysninger (2. udgave). Der er tale om tilretning af to tabeller (tabel 1.1 og 1.2) og et kort over faciliteter i kommunen (figur 1.4) i hovedrapportens kapitel 1. Der er ikke foretaget ændringer i afslutningsnotatet. Rettelserne kan ses på de følgende sider.

Det er Idan/CISC's vurdering, at ændringerne ikke har betydning for hovedrapportens resultater og analyser eller anbefalingerne i afslutningsnotatet.

København, d. 23.10.2015
Idrættens Analyseinstitut

Henrik H. Brandt
Direktør

Peter Forsberg,
Analytiker og
hovedforfatter

Maja Pilgaard,
Forskningsansvarlig
og medforfatter

borgere pr. facilitet end i Gladsaxe og Hvidovre, mens Ballerup, Allerød og Varde Kommune er noget bedre stillet end Halsnæs. Omvendt har Halsnæs rigtig mange mindre idrætshaller/sale under 800 kvm, som ofte er velegnede til forskellige bevægelsesaktiviteter som gymnastik, dans, kampsportsidrætter mv.

Kommunen giver samtidig mulighed for svømning i 25 meter bassin i Frederiksværk samt i to mindre svømmebade, men her har de fleste andre kommuner bedre dækning. I betragtning af, at store dele af kommunen er omkranset af vand, har borgerne i Halsnæs også en række andre muligheder for vandaktiviteter end traditionel svømning i et indendørs bassin.

Tabel 1.1: Antallet af borgere pr. idrætsfacilitet i Halsnæs Kommune

Forholdstal	Halsnæs (antal faciliteter)	Halsnæs	Ballerup	Gladsaxe	Hvidovre	Allerød	Varde	Danmark
Alm. idrætshal	6	5.124	3.458	8.408	8.711	3.037	2.503	3.786
Lille idrætshal	21	1.464	5.379	16.816	52.264	6.073	2.634	6.599
Svømmehal (≥25 m.)	1	30.744	48.408	22.421	26.132	12.147	10.011	21.837
Svømmefacilitet (<25 m.)	2	15.372	6.915	16.816	10.453	-	7.151	30.906
Motionscenter/-rum (private og kommunale)	8	3.843	2.200	4.204	10.453	12.147	2.176	7.705
Skydeanlæg	5	6.149	24.204	67.262	52.264	24.293	5.005	10.191
Fodboldbane (naturgræs)	15	2.050	3.227	2.803	2.178	1.012	575	1.193
Fodboldbane (kunstgræs)	2	15.372	24.204	22.421	17.421	8.098	16.685	35.571
Tennisbane (udendørs)	11	2.795	6.051	3.540	10.453	1.518	2.176	2.924
Atletikanlæg	0	-	48.408	67.262	52.264	24.293	16.685	42.847
Ridebaneanlæg	4	7.686	48.408	-	52.264	12.147	12.514	10.454
Golfanlæg	2	15.372	24.204	-	-	12.147	10.011	27.999
Indeksscore		41	52	68	68	38	20	50

Tabellen viser antal borgere pr. facilitetstype (forholdstallet). Forholdstallet er udregnet ved at tage antal borgere i kommunen og dividere med antallet af faciliteter inden for de forskellige typer. Jo lavere tal, desto bedre dækning. Nederst er et indeks – Kommunen med lavest forholdstal for hver facilitetstype har fået scoren 1, mens kommunen med højest forholdstal har fået scoren 7. Indekstallet viser den samlede score. Kilde: Halsnæs Kommune og Facilitetsdatabase (Idan & LOA, 2015).

Fodboldanlæg med både natur- og kunstgræs samt tennisbaner er godt repræsenteret i sammenligning med de øvrige kommuner, hvor kun Allerød på alle fronter har bedre for-

hold end i Halsnæs (målt på antal borgere pr. facilitet). Kommunens fire ridebaneanlæg giver også rytterne fine vilkår i forhold til andre kommuner, mens der omvendt ikke findes et decideret atletikanlæg.

En anden vigtig facilitetstype er motionscentre, som de seneste 10-15 år er vokset kraftigt i antal i takt med, at mange unge og voksne er begyndt at dyrke forskellige former for fitnessstræning (Laub, 2013). Motionscentrene var tidligere primært et storbyfænomen, men er de senere år blevet bredt ud i øvrige landsdele i form af både private centre og foreningsfitness. I Halsnæs Kommune findes der pt. otte motionscentre/-rum, hvoraf de fem centre er private.

Geografisk dækning af idrætsfaciliteter

De ovenstående opgørelser viser antallet af idrætsfaciliteter i Halsnæs Kommune i forhold til antallet af indbyggere. På udfordringsiden hører, at Halsnæs Kommune spreder sig over et relativt stort og langstrakt geografisk område i forhold til de øvrige kommuner i Region Hovedstaden (mens Varde Kommune er hele ti gange større end Halsnæs).

Derfor kan man ikke objektivt målsætte en 'tilstrækkelig' facilitetsdækning, da det vil afhænge meget af de lokale forhold, og fordi der er behov for en vis grundforsyning med faciliteter inden for rimelige afstande, hvis de skal være tilgængelige og aktuelle for lokalbefolkningen. Rimelig afstand er et subjektivt anliggende, som varierer på tværs af forskellige befolkningsgruppers mobilitet. Eksempelvis er børn og ældre borgere ofte mere afhængige af faciliteter i nærheden end yngre voksne og midaldrende (Ibsen et al., 2015).

Transporttid og nærhed til idrætsfaciliteter er et ofte diskuteret emne i idræts- og facilitetspolitikken. En del forskning peger dog på, at det er vanskeligt at dokumentere en direkte sammenhæng mellem eksempelvis antallet af faciliteter og andelen af lokalbefolkningen, som benytter sig heraf, eller som dyrker idræt. Ofte vil andre faktorer som social baggrund, uddannelsesniveau og livsfase spille en større rolle (Ibsen et al., 2015). Samtidig er det meget sjældent, at udsagn som 'savner det rette/flere faciliteter' bliver nævnt som en direkte barriere blandt ikke-idrætsaktive borgere (Laub, 2013). Nogle studier viser også, at idrætsudøvere sjældent benytter den idrætsfacilitet, som ligger tættest på hjemmet, men ofte er der andre parametre i spil omkring de rette faciliteter, den rette forening eller den rette aktivitet (Høyer-Kruse, 2014).

Der findes altså ikke noget godt bud på, hvor mange borgere pr. facilitet, der objektivt set 'bør' være, og det vil ofte være et politisk anliggende at prioritere forskellige typer af faciliteter i dialog med brugerne og borgerne bredt set. Samtidig er det værd at have kendskab til eksisterende faciliteter – særligt mere specialiserede faciliteter – i nabokommuner og i den forstand have et bredere perspektiv på, hvad der findes af forskellige typer af tilgængelige faciliteter inden for rimelige afstande af alle borgere. Delanalyse 5 og 6 ser nærmere på idrætsaktive børn og voksnes transporttid og holdninger hertil i forhold til at kvalificere, hvad 'rimelig afstand' mere konkret betyder for borgerne i Halsnæs Kommune.

Tabel 1.2. herunder viser en opgørelse over antal kvadratkilometer pr. facilitet frem for antal borgere, som vist i tabel 1.1. En sådan opgørelse viser, at Halsnæsborgerne i gennemsnit har længere til de fleste faciliteter end borgere i de øvrige kommuner i tabellen med undtagelse af Varde Kommune, hvor afstandene generelt er meget større end i de fleste andre danske kommuner.

Kun i forhold til små idrætshaller og ridebaneanlæg er borgerne geografisk bedre stillet i Halsnæs end i hovedparten af de andre kommuner. Det understreger de særlige geografiske udfordringer, som kommunen har med at skabe god adgang til faciliteter for alle borgere, og at idrætsfaciliteter kan have stor værdi i de enkelte nærområder på trods af et begrænset antal borgere i det nære opland.

Dog bør man i denne forbindelse være opmærksom på de infrastrukturelle forskelle. Eksempelvis kan ti km. i bil tage noget længere tid i en tættere befolkning og mere trafikeret kommune som Ballerup end på landevej i Halsnæs Kommune. Omvendt giver den offentlige transport langt bedre muligheder i storbyen end i andre kommuner uden for storbyen.

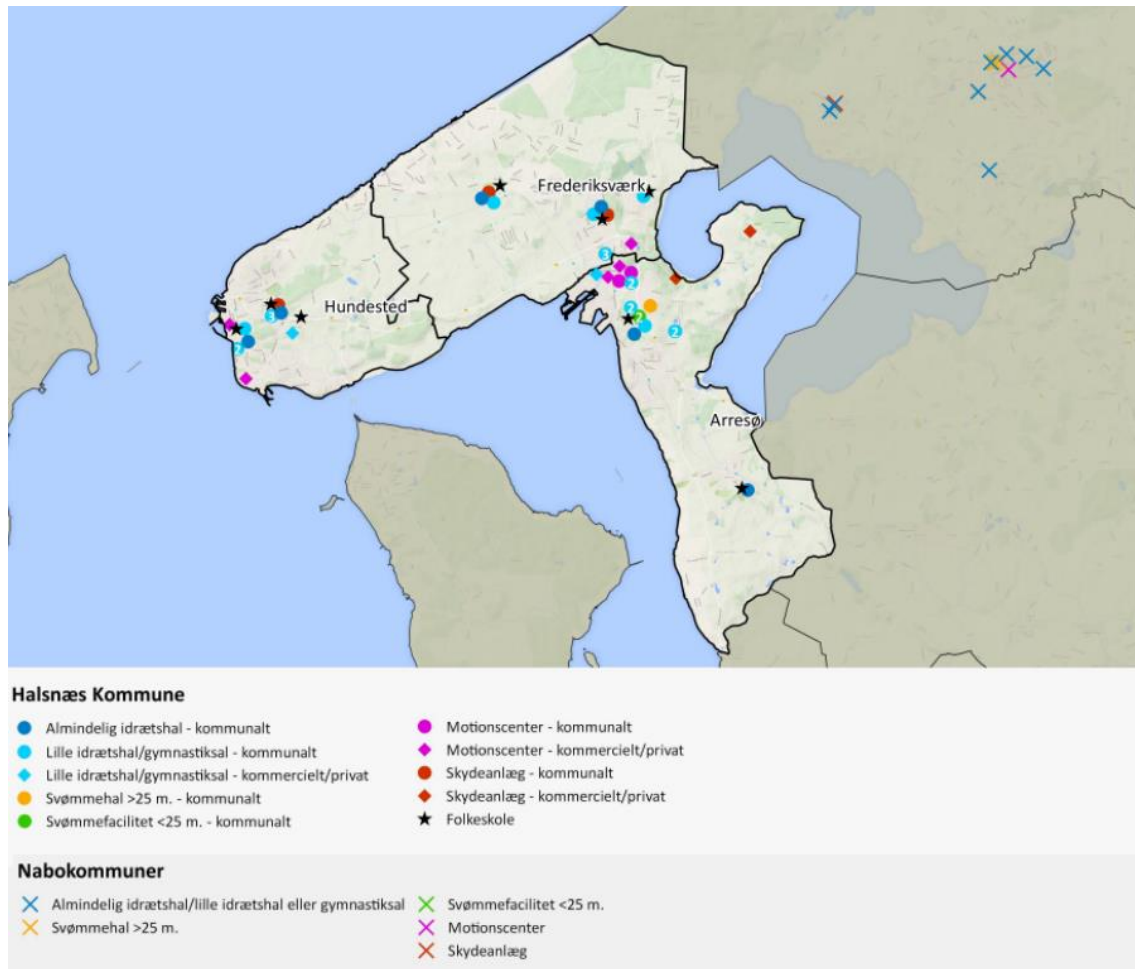
Tabel 1.2: Antal kvadratkilometer opland pr. idrætsfacilitet i Halsnæs Kommune

Antal kvadratkilometer pr. facilitet	Halsnæs	Ballerup	Gladsaxe	Hvidovre	Allerød	Varde	Danmark
Alm. idrætshal	20	2	3	4	8	62	29
Lille idrætshal	6	4	6	23	17	65	50
Svømmehal (≥25 m.)	122	34	8	11	34	248	166
Svømmefacilitet (<25 m.)	61	5	6	5		177	235
Motionscenter/-rum (kommunale og private)	15	2	2	5	34	54	58
Skydeanlæg	24	17	25	23	67	124	77
Fodboldbane (naturgræs)	8	2	1	1	3	14	9
Fodboldbane (kunstgræs)	61	17	8	8	22	413	270
Tennisbane (udendørs)	11	4	1	5	4	54	22
Atletikanlæg	-	34	25	23	67	413	325
Ridebaneanlæg	30	34	-	23	34	310	79
Golfanlæg	61	17	-	-	34	248	212
Indeksscore	50	27	36	31	47	77	69

Tabellen viser antal faciliteter pr. kvadratkilometer. Antal kvadratkilometer pr. facilitet er udregnet ved at tage kommunens størrelse (kvadratkilometer) og dividere med antallet af faciliteter inden for de forskellige typer. Jo lavere tal, desto bedre er dækning. Tallene i tabellen angiver således antallet af faciliteter pr. kvadratkilometer i kommunerne. Nederst er et indeks – Kommunen med lavest antal kvadratkilometer pr. facilitet har fået scoren 1. Kilde: Halsnæs Kommune og Facilitetsdatabase (Idan & LOA, 2015).

Figur 1.4 viser en placering af kommunens indendørsfaciliteter i de tre skoledistrikter. Faciliteterne er samlet omkring de to større byer Frederiksværk og Hundested, mens især borgere fra den sydlige del af kommunen har relativt langt til indendørsfaciliteter. I Ølsted ligger dog en enkelt almindelig idrætshal.

Figur 1.4 Oversigt over indendørs faciliteter i de tre skoledistrikter i Halsnæs Kommune

Det følgende kort i figur 1.5. viser udendørsfaciliteterne, og her ser man den sydlige del af kommunen have bedre vilkår med hele fire kommunale fodboldbaner. Omvendt er specialanlæggene (golf, tennis og ridning) placeret mere nordligt og omkring Hundested i nordvest, men generelt afspejler facilitetsforsyningen befolkningstætheden ved at være placeret i de mest befolkede områder.